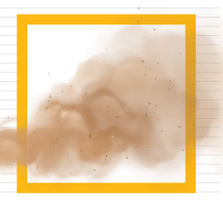

۲۳استان درگیر کانون‌های گردوغبار هستند

۸۵درصد گردوغبار کشور از ۶استان خراسان جنوبی، خراسان رضوی، کرمان، سیستان و بلوچستان، خوزستان و هرمزگان برمی‌خیزد

۱۰

احیای زندگی مردم در بافت تاریخی شیراز

حفظ زندگی مردم در بافت تاریخی، علاوه بر اینکه از تخریب‌ها جلوگیری می‌کند موجب می‌شود تا مردم بهای بیشتری به این بافت بدهند

۱۱

یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ | ۱۶ شوال ۱۴۴۴ | سال سی‌ویکم | شماره ۸۷۶۵

همشهری جامعه

همایش ۳+۲۰ از سوی انجمن اتیسم ایران دیروز در برج میلاد برگزار شد/عکس: همشهری/علیرضا طیف‌ماسی

روزنه امید میان هزار مشکل اُتیسمی‌ها

کلنگ احداث نخستین مرکز جامع اُتیسم به زمین خورد اما مشکلات همچنان به قوت خود باقی است و خانواده‌ها چشم به حمایت نهادها دوخته‌اند

گزارش
مریم سرخوش
روزنامه‌نگار

سال ۱۴۰۰ زمینی به مساحت ۲۵۰۰متر از طرف شورا و شهرداری تهران به انجمن اتیسم ایران اهدا شد تا نخستین مرکز جامع و استاندارد اُتیسم در آن ساخته شود. پس از یک سال‌ونیم دیروز کلنگ احداث این مجموعه بر زمین خورد و قرار است با قول همراهی مسئولان و خیران، مراحل ساخت این مرکز پیش برود. اتفاق خوبی است و شاید احداث این مرکز، کمی از آلام خانواده‌های دارای فرزند اتیسم را کاهش دهد. خانواده‌هایی که همیشه مشکلات‌شان تکراری است اما حل هم نمی‌شود؛ در دسترس نبودن خدمات درمانی، پراکندگی خدمات و سردرگمی، کمبود متخصص و مراکز تخصصی، گرانی دارو و پوشک، هزینه بالای نگهداری از کودکان، نبود مراکز نگهداری و....

آمارها می‌گویند: از هر ۴۸نفر در جهان یک نفر مبتلا به اتیسم و در ایران از هر ۱۰۰نفر یک نفر به این بیماری مبتلاست. این رقم در حال افزایش است، اما هنوز این اختلال بدون درمان برای بسیاری از مردم ناشناخته مانده. شاید همین موضوع یکی از دلایلی باشد که تعداد زیادی از خانواده‌های دارای فرزند اتیسم دیروز (شنبه) در برج میلاد دور هم جمع شوند و در همایش ۳+۲۰ طومار مشکلاتشان را مطرح کنند. یکی از مهم‌ترین مسائل مطرح شده در این همایش تأکید بر افزایش آگاهی عمومی جامعه نسبت به این اختلال بود. اختلالی که بیشتر قسمت‌های مغز را تحت تأثیر قرار می‌دهد اما در صورت تشخیص بموقع می‌توان به کودک در کسب مهارت‌های ارتباطی، اجتماعی و حمایت‌های فردی کمک کرد و مانع از بروز شرایط سخت برای کودک و خانواده او شد؛ خانواده‌هایی که همین حالا هم به‌دلیل ناآگاهی بخش عمده جامعه از این اختلال، روزگارشان را به انزوا می‌گذرانند.

زخم ناآگاهی به دل خانواده‌ها

«کاش در دانشگاه‌ها یک واحد برای آموزش اتیسم درنظر می‌گرفتند. کاش کارگاه‌های آموزشی اتیسم برای مردم می‌گذاشتند. شاید فردا همین دانشجویان یا همان‌هایی که قرار است فرزندی داشته باشند، کودکشان با اختلال اتیسم متولد شد، اما آنقدر نسبت به این مسئله ناآگاه هستند که اگر چنین شود، فکر می‌کنند آخر دنیا شده و اگر چنین هم نشود، تا به‌خود بیایند فرصت خیلی چیزها از دست رفته است. چیزی که درباره فرزند من هم وجود داشت و آن را تجربه کردم.» اینها را پدر محمد به همشهری می‌گوید و ادامه می‌دهد: «من چیزی از اتیسم نمی‌دانستم. به همین دلیل متوجه نشدم که نبود تمرکز و بی‌توجهی به محیط در فرزندم چه دلایلی دارد. کودک من در رده طیف خفیف بود و اگر بموقع آموزش می‌دید می‌توانست تا حدودی مثل کودکان طبیعی به مدرسه برود و زندگی عادی داشته باشد. اما به‌خاطر آگاهی کم من این تشخیص به موقع صورت نگرفت و آینده او را خراب کردم.» مشابه حرف‌های او در صحبت‌های مادر فرزانه هم است، اینکه مردم به‌دلیل همین بی‌اطلاعی‌ها آنها را با ترحم نگاه می‌کنند و مجبور شده‌اند انزوا و تنهایی را انتخاب کنند: «فرزند اتیسم که به دنیا بیاید، دیگر از همه‌چیز جا می‌مانی، از همسر، فرزندان دیگر، مادر و پدر، تفریح، زندگی و... خدمات خاصی هم برای حمایت از این کودکان وجود ندارد. حتی کارمندان خانه‌های بهداشت هم چیزی درباره اتیسم نمی‌دانند. خانواده‌های دارای کودک اُتیسم مدت‌هاست که در انزوا زندگی می‌کنند، نه سفر می‌روند و نه دید و بازدید قوم و خویش، نه عزا و نه عروسی.» او در توضیح بیشتر می‌گوید: «یک کارت اتیسم به ما داده و گفته‌اند که هر جای شلوغ، اگر فرزندمان دچار مشکل شد، با نشان دادن آن، کارمان را به سرعت راه می‌اندازند، اما به هیچ دردی نمی‌خورد. هیچ کسی این کارت را نمی‌شناسد، نه در ادارات، نه در حمل‌ونقل عمومی و نه هیچ جای دیگر. ما را متهم می‌کنند به بهانه جور کردن برای راه‌انداختن کارمان از کارت استفاده می‌کنیم. چه ارزشی دارد کارتی داشته باشیم که هیچ کاربردی ندارد.»

آینده ترسناک مبتلایان به اُتیسم شدید

«مبتلایان به اُتیسم هر قدر که بزرگ‌تر می‌شوند، مشکلاتشان هم بزرگ‌تر می‌شود.» مادر هانیه این موضوع را درباره دختر ۲۲ساله‌اش که در طیف شدید اتیسم قرار دارد، مطرح می‌کند: «اختلال اُتیسم در هانیه خیلی زود تشخیص داده شد و مراحل کاردرمانی و گفتار درمانی را آغاز کردیم. فرزندم اکنون ۵ساله است و به مراقبت ۲۴ساعته نیاز دارد. وابستگی شدیدش به من باعث شده که نتوانم او را تنها بگذارم. واقعا این شرایط وجود داشت که من کارم را به‌صورت دورکاری پوشش بدهم اما چنین لطفی در حق من نکردند.» البته زهره الهیان، عضو فراکسیون زنان مجلس در این مراسم حضور دارد و در پاسخ به پیگیری همشهری درباره این مشکل می‌گوید: «بیشترین بار بیماری کودکان اتیستیک را مادران متحمل می‌شوند و زمانی که چنین فرزندی در خانواده متولد می‌شود، حیطه کاری و اشتغال مادران را تهدید می‌کند. این پیشنهاد خوبی است و می‌شود طرح موضوع کرد. بر این اساس انجمن می‌تواند پیشنهاد مشخص کارشناسی تنظیم کند و ما هم در مجلس پیگیر آن شویم.» الهیان معتقد است که یکی از راه‌هایی که در این زمینه می‌تواند تا حدودی منجر به آرامش خاطر مادران شود، ایجاد مراکزی است که برای ساعتی نگهداری از کودکان را برعهده بگیرند: «همین مراکز سلامت که به‌صورت روزانه کودکان را برای توانمندسازی و آموزش می‌پذیرند، می‌توانند چنین محیط‌های تعاملاتی را همراه با سایر کودکان در نظر بگیرند که مادر هم به شغل و فعالیت‌های اجتماعی‌اش بپردازد. اگر انجمن در این‌باره هر پیشنهادی را مطرح کند، ما قطعا پیگیری خواهیم کرد.»

> **مدیرعامل سازمان بیمه سلامت: هزینه درمان اتیسم در بیمه‌های پایه و صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج در بخش دولتی رایگان است**

بیمه هست، خدماتش نیست

با وجودی که هزینه‌های درمان بیماران اُتیسم در بخش دولتی به‌صورت ۱۰۰درصدی تحت پوشش بیمه قرار گرفته اما بسیاری از خانواده‌ها هنوز از چنین حمایتی برخوردار نیستند. مادر حسام در این‌باره به همشهری می‌گوید: «ما که جایی ندیدیم بیمه قبول کنند. کلینیک‌ها با بیمه قرارداد ندارند و این پوشش بیمه‌ای در روند درمان هیچ جا دیده نمی‌شود. تعرفه‌های امسال برای گفتار درمانی ۳۰دقیقه‌ای ۲۲۸هزار تومان شده و برای کار درمانی ۴۵دقیقه‌ای ۳۴۰هزار تومان. نمی‌دانیم چه میزان از این هزینه بیمه است؟ فرزند من حدودا ۲۰جلسه درماه نیاز به توانبخشی دارد، اما چنین هزینه‌ای را همسر من به هیچ عنوان نمی‌تواند تامین کند.»

بیمه سلامت این پوشش بیمه‌ای را لحاظ کرده اما به‌نظر می‌رسد که همکاری لازم از سوی کلینیک‌ها در این‌باره وجود ندارد. مسئله‌ای که محمدمهدی ناصحی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران هم به آن اشاره می‌کند. او یکی از حاضرین در همایش است و در این‌باره توضیح می‌دهد: «در حال حاضر ۱۰۰درصد هزینه‌ها را در بیمه‌های پایه و صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج در بخش دولتی و ۸۰درصد در بخش خصوصی، عمومی غیردولتی و خیریه پوشش می‌دهیم. ۴۲۵۸مرکز با بیمه طرف قرارداد هستند و ۲۴۶۲فرد طیف اُتیسم هم نشان‌دار شده‌اند.» او با بیان اینکه در حال حاضر کلیه خدمات در سامانه‌ها بارگذاری شده، ادامه می‌دهد: «خدمات گفتاردرمانی، روانشناسی، کاردرمانی و... در تعرفه‌ها آمده و خواهش ما از همکاران مرتبط، پذیرش این بیماران است. ما آماده همکاری با هر مؤسسه‌ای که بخواهد قرارداد ببندد، هستیم. پوشش داروها هم انجام شده و شماره ۱۶۶۶ ما به‌طور شبانه روزی آماده خدمت‌رسانی به خانواده این افراد است.»

کاش وعده‌ها عملی شود

«خوب است که یک مرکز جامع خدمات اُتیسم در کشور افتتاح شود، اما من چطور می‌توانم تا تهران بیایم و خدمات بگیرم.» اینها را مادر فاطمه می‌گوید که خودش را از بندرماهشهر به همایش رسانده: «بهزیستی به دخترم ماهانه ۴۰۰هزار تومان پرداخت می‌کند که حتی پول یک اسباب‌بازی هم برایش نمی‌شود. فقط ماهی ۳میلیون هزینه پوشک برای او می‌دهیم. در شهر ما هیچ خدماتی برای گفتاردرمانی و توانبخشی نمی‌دهند.» نه در شهرهای دور که در همین حوالی تهران از هشتگرد و اندیشه تا ورامین هم خبری از مراکز ارائه‌دهنده خدمات توانبخشی نیست و خانواده‌ها باید هر روز راهی تهران شوند. مادر آرنیکا می‌گوید: «هفته‌ای ۳بار تاکسی اینترنتی می‌گیرم و از هشتگرد راهی تهران می‌شوم. فقط همین هزینه حدود یک تا ۲ میلیون درماه است. آرنیکا در جای شلوغ دائم جیغ می‌کشد و مردم کلافه می‌شوند. نخستین‌باری که سوار اتوبوس شدم، ۲تا ایستگاه بعد آنقدر بد نگاه‌مان می‌کردند که مجبور شدیم پیاده شویم.» پدر امیرعلی هم همان حرف‌ها را تکرار می‌کند اما می‌گوید این کودکان هدیه خدا به زندگی‌شان هستند و کاش رنج‌شان کمی کمتر شود... اما هر بار فقط یک مراسم می‌گیرند، حضار دست می‌زنند، مسئولان وعده می‌دهند و آخرش باز دست خانواده‌ها خالی می‌ماند....

نقل قول

حذف محدودیت پرداخت کمک هزینه اولاد

محمدرضا رخشانی‌مقدم، مدیرکل مستمری‌های سازمان تأمین اجتماعی: **محدودیت پرداخت کمک هزینه اولاد به مستمری‌بگیران تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی حذف شد. کمک‌هزینه اولاد به تمامی فرزندان دختر تحت تکفل تا زمان ازدواج یا اشتغال و فرزندان پسر تا ۱۹سال تمام و پس از آن چنانچه صرفا به تحصیل در مراکز دانشگاهی اشتغال داشته باشند یا طبق نظر به کمیسیون پزشکی از کارافتاده کلی باشند، تعلق می‌گیرد.**

آمادگی ایران برای خدمت‌رسانی و آموزش به بانوان افغانستان

انسیه خزعلی، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده: **بهداشت زنان افغانستان چه در ساحت عملیات درمان و چه در تربیت و آموزش کادر درمان برای ما بسیار حائز اهمیت است و در هر دو بخش، ایران آمادگی پوشش‌دهی نیاز زنان افغانستان را دارد. بانوان مهاجر افغانستانی از پوشش‌های بهداشتی در ایران بهره‌مند هستند ولی لازم است این امر با تسریع در تنظیم اوراق هویتی سامان یافته و وسعت پیدا کند.**

ساخت ۱۳مرکز درمانی در ۳ استان محروم

محمد ترکمانه، مدیرعامل بنیاد برکت: **بنیاد برکت تا به امروز ۱۶۰مرکز درمانی و بهداشتی را در مناطق محروم جامعه به بهره‌برداری رسانده است و امسال هم ۱۳مرکز درمانی دیگر را افتتاح می‌کند. بنیاد برکت برای ساخت و تکمیل ۱۷۳بیمارستان و مرکز بهداشتی و درمانی در سیستان و بلوچستان، خوزستان و خراسان جنوبی قرارداد دارد که تا به امروز ۱۶۰بیمارستان و مرکز درمانی و بهداشتی به بهره‌برداری رسیده و ۱۳مرکز دیگر هم در دست اجراست.**

افزایش حقوق بازنشستگان از اردیبهشت

میرهاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی: **افزایش حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران از اردیبهشت پرداخت می‌شود. مابه‌التفاوت افزایش حقوق فروردین نیز همزمان با حقوق اردیبهشت به بازنشستگان و مستمری‌بگیران پرداخت خواهد شد. بر این اساس میزان مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی و مجموع مستمری بازماندگان که تا پایان سال ۱۴۰۱ برقرار شده، برای دریافت‌کنندگان حداقل مستمری و مشمولین ازکارافتادگی جزئی و سایر افرادی که مستمری آنان به نسبت سنوات پرداخت حق‌بیمه برقرار شده است، به میزان ۲۷درصد مستمری آنان در پایان اسفندماه ۱۴۰۱ افزایش می‌یابد.**

هلال احمر

فاطمه عسگری‌نیا
روزنامه‌نگار

همه توان هلال احمر برای زائران حج و اربعین

زائران حج داروهای مورد نیاز خود را با نسخه پزشک مربوطه همراه داشته باشند. پیر حسین کولیوند، رئیس جمعیت هلال احمر در نشست خبری با رسانه‌ها به بهانه آغاز هفته هلال احمر، گفت: عملیات خدمت‌رسانی و سلامت در حج برعهده جمعیت هلال احمر است که در ۳مرحله انجام می‌شود.

به گفته او، زائران قبل از اعزام به حج توسط پزشکانی که در قالب تیم پزشکی به سرزمین وحی اعزام می‌شوند، مورد معاینه و بررسی قرار گرفته و تأیید استطاعت می‌شوند: «در حال حاضر بیش از ۹۰درصد زوار (از لحاظ سلامت بدنی) تأیید شده و واکسن‌ها نیز توزیع شده است که مطابق با ضوابط مربوطه اقدامات مرتبط با واکسیناسیون هم باید ۱۰روز قبل از اعزام به پایان برسد.»

به گفته کولیوند، قرار است امسال پزشکان و پیراپزشکانی که در مناسک حج حاضر هستند، به‌صورت داوطلبانه این جمعیت را در بُعد درمان و ارائه خدمات درمانی به زائران یاری رسانند: «سعی کردیم امسال به مصداق داوطلبانه‌بودن فعالیت‌های جمعیت هلال احمر از پزشکان و پیراپزشکانی که به‌صورت داوطلب می‌توانند به ما کمک کنند، بهره ببریم. براساس آمار موجود تقریبا ۴۰۰نفر اعضای پزشکی و پیراپزشکی امسال به حج اعزام می‌شوند. در رایزنی‌های اولیه قرار شده طی هم‌اندیشی مشترک با این پزشکان زمینه بهره‌مندی بهتر خدمات آنها را در سرزمین وحی فراهم کنیم.» جمعیت هلال احمر امسال هم مانند سال‌های گذشته مراکز درمانی مجهزی را در مکه و مدینه پیش‌بینی کرده است: «در مناسک حج عربستان در مکه و مدینه شاهد فعالیت مراکز درمانی مجهزی خواهیم بود که با حضور پزشکان متخصص و فوق‌تخصص مشغول خدمت‌رسانی به زائران خواهند بود. در منا، عرفات و مشعر هم مراکز درمانی صحرایی برای خدمت‌رسانی به زائران پیش‌بینی شده است. البته ارائه خدمات درمانی ما به دوران سفر حج خلاصه نمی‌شود. حتی بعد از حج هم افرادی را که باید ادامه کارهای درمانی را انجام بدهند، با حمایت تیم پزشکی خود به مراکز درمانی اعزام می‌کنیم و کمک می‌کنیم تا مراحل درمانشان بی‌دغدغه سپری شود.» او در ادامه به زائران و بیماران دیابتی و... نیز توصیه کرد که به میزان نیاز، دارو به همراه داشته باشند: «جمعیت هلال احمر داروهای مورد نیاز زوار را تدارک می‌بیند، اما منعی برای همراه‌داشتن دارو وجود نداشته و بر این اساس توصیه می‌شود که زائران و مسافران داروهای موردنیاز خود را به همراه داشته باشند.» برای اربعین هم جمعیت هلال احمر امسال برنامه‌های ویژه‌ای تدارک دیده است. کولیوند می‌گوید: «امسال از نقطه صفر مرزی تا نجف، پایگاه‌های امدادی و از نجف نیز در فاصله ۱۰۰ عمود ۱۰۰ مرکز بهداشتی - درمانی خواهیم داشت؛ ضمن اینکه ۲کنگره بین‌المللی در ایران و عراق برای ایجاد هماهنگی بیشتر در اربعین برگزار خواهیم کرد.» رئیس جمعیت هلال احمر با اشاره به ماموریت‌های هلال احمر در ایام اربعین حسینی گفت: «راه‌اندازی موکب‌های بهداشت و درمان یکی از اقداماتی است که در مراسم پیاده‌روی سال‌جاری انجام می‌شود و در این مسیر از پزشکان و پیراپزشکان داوطلب نیز استفاده خواهیم کرد تا به زائران بهترین خدمات ارائه شود.» وی افزود: «برای پیاده‌روی اربعین همکاری‌های خوبی با مسئولان عراقی صورت گرفته است که طی آن منسجم‌تر و بهتر از سال قبل به مردم خدمت‌رسانی خواهیم کرد.»

به گفته او، مشکلات مراسم سال‌های قبل احصاشده و آسیب‌شناسی‌های لازم صورت گرفته تا مراسمی ایمن برگزار شود: «در مراسم اربعین امسال علاوه بر مراکز درمانی موجود از ظرفیت بیمارستان امام‌علی(ع) هم استفاده خواهد شد.»

رئیس جمعیت هلال احمر در پاسخ به سؤال خبرنگاران در خصوص به کارگیری سربازان در جمعیت هلال احمر گفت: «ستاد کل نیروهای مسلح همکاری خوبی با جمعیت هلال احمر در امداد و نجات داشته و در حوادث و سوانح مختلف به‌خوبی در کنار ما حضور داشته است. این همکاری در حوزه بهره‌گیری از ظرفیت مشمولان سربازی نیز وجود دارد و بر همین اساس هرسال ۲۰۰سهمیه سربازی به هلال احمر تخصیص داده می‌شود.» کولیوند در ادامه، با اشاره به افتخارات بین‌المللی جمعیت هلال احمر در حوزه امداد و نجات گفت: «حضور بموقع و سریع نیروهای امدادی هلال احمر ایران در مناطق زلزله‌زده ترکیه و سوریه و کمک مؤثر نیروهای امدادی در نجات جان انسان‌ها در این مناطق باعث شد تا هم صلیب‌سرخ از جمعیت هلال احمر ایران تقدیر کند و هم دولت ترکیه با اهدای نشان فداکاری از این تلاش‌ها قدردانی کند؛ مدالی که برای نخستین‌بار در تاریخ جمعیت هلال احمر ایران نصیب کشور شده است.» به گفته پیرحسین کولیوند، قرار است در راستای تقویت لجستیک جمعیت هلال احمر تا پایان سال تعدادی آمبولانس و خودروی نجات به ناوگان حمل‌ونقل این جمعیت افزوده شود: «تا پایان سال ۳۰۰دستگاه آمبولانس و یک هزار خودروی نجات به ناوگان لجستیک جمعیت هلال احمر افزوده می‌شود و امیدواریم با تحقق این مهم شاهد رفع بخش قابل توجهی از نیازهای موجود باشیم. ما امروز نیازمند تامین بالگردهای دید در شب هستیم که حتی یک فروند از آن را هم در اختیار نداریم؛ هر چند خبرها حاکی از دسترسی محققان ما به نمونه‌های بومی این بالگردها است و امیدواریم شاهد تولید انبوه این نوع از بالگردها باشیم.»